

MEERJARIG BELEIDSPLAN NJCM

2022-2024

Doel en werk van het NJCM

Het Nederlands Juristen Comité voor de Mensenrechten (NJCM) zet zich sinds 1974 in voor de bescherming en bevordering van mensenrechten in Nederland en het Nederlandse buitenlandse beleid. Kort na de oprichting werd het NJCM de Nederlandse sectie van de International Commission of Jurists (ICJ), een erkende organisatie die wereldwijd opkomt voor de rechtsstaat.

Het NJCM heeft op 1 januari 2022 1.065 leden, voornamelijk juristen. Tientallen leden zetten hun tijd en kennis op vrijwillige basis in om het werk van de Vereniging mogelijk te maken, vaak vanuit één van de thematische werkgroepen. Middels deze deskundige, betrokken vrijwilligers volgt het NJCM met een kritisch oog de maatschappelijke en politieke ontwikkelingen die de mensenrechten in Nederland raken. Het NJCM oefent haar invloed onder meer uit door het uitbrengen van commentaren op wetsvoorstellen en overheidsbeleid. De werkgroepen stellen schaduwrapportages samen voor de VN Mensenrechtenraad en de toezichthoudende comités van de Verenigde Naties om hen te informeren voor hun dialogen met de Nederlandse regering. Het NJCM draagt daarnaast een belangrijk steentje bij aan een bredere en diepere kennis van de mensenrechten onder studenten en professionals door het organiseren van seminars en het uitgeven van het Nederlands Tijdschrift voor de Mensenrechten (NTM/NJCM-Bulletin). Wanneer het publieke debat om een juridisch perspectief vraagt, klimt het NJCM soms ook in de pen. Het NJCM geeft geen individueel juridisch advies, maar dient het algemeen belang.

Organisatie

Het NJCM is een non-gouvernementele organisatie (NGO) zonder winstoogmerk. Het draait grotendeels op inkomsten van leden en op hun bereidheid om zich actief en onbezoldigd in te zetten binnen de Vereniging. De organisatie bestaat uit een (dagelijks) bestuur, belast met de verantwoordelijkheid over het beleid en de uitgaven, en de werkgroepen met vrijwilligers, die het inhoudelijke werk verzetten. Tijdens de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering legt het bestuur verantwoording af aan de leden voor het gevoerde beleid, de uitgaven en activiteiten van het voorgaande jaar.

Het bestuur en de werkgroepen worden in hun werk ondersteund door een professioneel (betaald) secretariaat, bestaande uit een uitvoerend directeur en een administratief medewerkster. De uitvoerend directeur ondersteunt het bestuur, coördineert de werkgroepen en activiteiten, signaleert ontwikkelingen op het gebied van mensenrechten en stemt het werk van de projecten af met die van de Vereniging. De uitvoerend directeur heeft een aantal inhoudelijke onderwerpen onder zich, zoals mensenrechteneducatie, en vertegenwoordigt het NJCM in diverse fora. De administratief medewerkster verwerkt de ledenadministratie en ondersteunt het bestuur en de uitvoerend directeur bij de financiële administratie en personeelszaken.

Bestuur (samenstelling op 1 januari 2022)

▪ mr. J.M. (Monique) Steijns	- voorzitter
▪ drs. V. (Vincent) Grandia	- penningmeester
▪ mr. A. (Anna) Tsheichvili	- secretaris
▪ mr. D. (Daun) Hwang	- algemeen bestuurslid

Projecten

De vereniging heeft twee langlopende projecten: het Public Interest Litigation Project voor strategisch procederen (PILP-NJCM, sinds 2015) en het project Pro Bono Connect dat NGO's met juridische vragen koppelt aan advocaten die hen gratis juridisch advies verlenen (sinds 2016).

Het PILP-NJCM geeft advies over strategisch procederen en coördineert en voert zaken in het publiek belang, waarin de Vereniging NJCM soms optreedt als mede-eiser. Sommige zaken worden behartigd door de advocaten in dienstbetrekking. Dit gebeurt meestal in co-counsel met andere advocaten, veelal pro bono-advocaten die aan een dossier verbonden zijn via Pro Bono Connect. Bij alle procedures zijn NJCM-vrijwilligers, academici, NGO's, advocaten en vaak ook law clinics van universiteiten betrokken.

Eind 2021 is een plan besproken om PILP-NJCM in de toekomst verder te laten gaan als onafhankelijke stichting. In de periode 2022-2024 zal het NJCM bestuur samen met PILP-NJCM het traject om het PILP een zelfstandige rechtspersoonlijkheid te geven, verder verkennen.

Pro Bono Connect (PBC) is bemiddelaar bij pro bono werk tussen maatschappelijke organisaties die juridische hulp nodig hebben en advocatenkantoren die gratis juridisch advies willen verlenen. PBC begeleidt maatschappelijke organisaties in het formuleren van verzoeken om rechtshulp en bevordert bij participerende advocatenkantoren de bereidheid deze verzoeken pro bono op te pakken. Zestien van Nederlands grootste advocatenkantoren zijn bij Pro Bono Connect aangesloten. Naast het bemiddelen van verzoeken tussen NGO's en advocaten, zet Pro Bono Connect zich ook actief in voor de bevordering van de pro bono-cultuur bij de kantoren. Dit doet Pro Bono Connect onder meer door het organiseren van verschillende evenementen en het geven van presentaties. PBC wil in 2021-2024 onder andere NGO's stimuleren om meer (strategische) procesverzoeken in te dienen, het contact met maatschappelijke organisaties en universiteiten uitbreiden en nauwer samenwerken met clearinghouses wereldwijd.

De projecten PILP en Pro Bono Connect hebben allebei een eigen projectraad, waarin minstens 1 bestuurslid van het NJCM plaats heeft en laatst verantwoordelijke is. Dit bestuurslid rapporteert aan het NJCM-bestuur over de projecten en legt belangrijke beslissingen ter akkoord voor. De eindverantwoordelijkheid voor de projecten ligt bij het NJCM-bestuur. Beide projecten worden geleid door betaalde projectcoördinatoren. Voor het PILP werd in 2016 een betaalde projectmedewerker aangenomen. In 2017 is dat eveneens gebeurd voor Pro Bono Connect. Het PILP wordt daarnaast ondersteund door onbezoldigde vrijwilligers, uit het eigen netwerk of de stal van het NJCM. Zij worden dossier-houder of doen onderzoek naar bepaalde rechtsvragen.

Zowel de Vereniging als de twee projecten zijn gebaat bij de inzet van stagiairs, bovendien zijn alle drie interessant voor studenten als leerplek.

Beleidsvoornemens 2022-2024

In de komende jaren zal het NJCM zich onverminderd inzetten op politieke en juridische ontwikkelingen omtrent de vluchtelingenproblematiek; het snijvlak van terrorismebestrijding en mensenrechten; de druk die deze en andere ontwikkelingen blijven uitoefenen op de democratische rechtsstaat; mensenrechteneducatie; en diversiteit en (anti-)discriminatie.

De wens van de Vereniging om nog slagvaardiger en zichtbaarder te kunnen opereren als mensenrechtenorganisatie in Nederland leeft nog steeds. Om deze ambities te verwezenlijken is verdere uitbreiding van het team nodig en daarvoor meer financiële slagkracht. De nadruk bij fondsen

is steeds meer komen te liggen op projectfinanciering in plaats van structurele financiering en dit brengt voor het NJCM een grote uitdaging met zich mee. Met de weggevallen structurele financiering begin 2022 is helaas in plaats van het uitbreiden van het team, het NJCM genoodzaakt geweest om het team te laten krimpen en heeft de positie van uitvoerend secretaris niet kunnen behouden.

In de periode 2022-2024 is het vinden van (structurele) financiering voor het NJCM dus een prioriteit om zo de Vereniging voldoende te kunnen ondersteunen.

Financiën

Het NJCM staat begin 2022 financieel op vier poten: 1) subsidies van twee verschillende ministeries, 2) inkomsten uit lidmaatschappen, 3) donaties ten behoeve van het werk van de Vereniging, en 4) middelen van grote fondsen en advocatenkantoren voor de twee projecten, PILP-NJCM en Pro Bono Connect.

Er zijn verschillende manieren waarop het NJCM in de periode 2022-2024 haar financiële slagkracht wil vergroten. Eind 2021 is een verkenning naar fondsenwervingsmogelijkheden gedaan. Op basis van dat rapport, ervaringen van de afgelopen jaren en blijvend zoeken naar nieuwe financieringsmogelijkheden in deze beleidsperiode wil NJCM haar financiële positie versterken:

- aanvragen van exploitatie-/projectsubsidies bij ministeries (deze subsidies vormen samen minder dan 50% van het totale budget van de Vereniging);
- ledenwerving: de Vereniging telt begin 2022 ruim 1.000 lidmaatschappen. In 2021 is de laatste professionele ledenwervingscampagne via social media gedaan (gefinancierd door Liberties), gericht op starters in de advocatuur en andere juridische functies. Deze campagne heeft 29 nieuwe leden opgeleverd. Het NJCM onderzoekt blijvend hoe zij meer leden aan zich kan binden;
- donaties via de Stichting Vrienden van het NJCM;
- subsidie/donatie-aanvragen voor bijzondere projecten, zoals een ledenwervingscampagne, nieuwe website, groot onderzoek, viering van een lustrum of uitgave van een bundel
- (opnieuw) in gesprek met fondsen over structurele financiering;
- sponsoring in natura voor evenementen door aangesloten advocaten(kantoren) en partnerorganisaties, zoals een borrel, een gratis zaal voor een seminar;
- wanbetalers worden gebeld met de vraag om schulden in te lossen en lid te blijven;
- inkomsten via NOvA-punten advocaten voor bijwonen NJCM-seminars;
- soms een kleine vergoeding als entreprijs voor seminars.

Beheer vermogen

- het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het beheer van de financiën van de Vereniging en de projecten; de uitvoerend directeur heeft een mandaat tot € 1000,- en de projectcoördinatoren tot €200,-. Voor hogere bedragen is akkoord van de penningmeester vereist;
- betalingen worden voorbereid door de financieel administrateur, waarna zij worden gecontroleerd door de uitvoerend directeur en de penningmeester. Betaling is slechts mogelijk met autorisatie van twee personen: bestuursleden die als vertegenwoordiger optreden en de uitvoerend directeur;
- de penningmeester en financieel administrateur bereiden de financiële jaarstukken voor;
- er is een onafhankelijke kascommissie;

- de financiële verantwoording van de Vereniging NJCM geschiedt op de Algemene Ledenvergadering - de financiële verantwoording van de projecten geschiedt aan de betreffende fondsen en advocatenkantoren;
- een eventueel liquidatiesaldo is bestemd voor NJCM's moederorganisatie, de ICJ in Genève. De Statuten zijn hiertoe in 2013 op verzoek en met instemming van de Belastingdienst aangepast na een bijzondere bijeenkomst van de ALV.

Besteding inkomsten (januari 2023)

Salariskosten:

- 2 vaste medewerkers NJCM-bureau (uitvoerend directeur en administratief medewerker)
- 6 projectmedewerkers (2 coördinatoren en 4 medewerkers) vanuit inkomsten projecten

Kantoorkosten:

- kosten PC-accounts bij de Rechtenfaculteit Leiden
- huur kantoor op de Law Hub in Amsterdam
- kantoorbenodigdheden
- verzekeringen

Activiteiten:

- proceskosten PILP
- zalen en catering seminars
- promotiebijeenkomsten PBC
- uitgave NTM

Er wordt een continuïteitsreserve aangehouden om de voortzetting van de Vereniging NJCM te waarborgen. Het bedrag laat toe dat bij het wegvallen van de subsidies de Vereniging nog een jaar zijn werkzaamheden kan voortzetten.

Zie het [NJCM Jaarverslag over 2021](#) voor meer informatie over de inkomsten en bestedingen van de Vereniging.

De inkomsten en uitgaven met betrekking tot de twee NJCM-projecten, Pro Bono Connect en PILP worden apart van de administratie van de Vereniging NJCM geadmistreerd. Dit houdt verband met het feit dat elk van deze twee projecten volledig zelfstandig wordt gefinancierd door diverse externe partijen en dat die partijen ook een eigen financiële verantwoording vragen.